

компетенциями, открыть эффективные пути овладения «новой», т. е. транслатологической компетенцией.

Следующий раздел – рецензии. Авторы анализируют публикации, посвященные контекстам русского литературного модернизма (В. Костржица), наследию Г. Сенкевича (М. Сobotкова), метонимии в современном русском языке (З. Выходилова) и словоупотреблению и стилю писателя (Д. Жвачек). Информация Г. Флидровой, Е. Выслоужиловой и М. Заградки о новых сборниках опольского университета завершает указанный раздел.

Последнюю часть сборника представляет собой хроника, информирующая о персональном составе кафедры славистики, дипломных работах, участии в конференциях и публикациях членов кафедры.

Šárka Toncrová, Jana Bumbálková

Славистика (Книга II, III). Славистичко друштво Србије, гл. уредник Богољуб Станковић. Београд 1998, 1999. 337 + 376 s.

Redakční kolektiv Slavistické společnosti Srbska (Славистичко друштво Србије) každoročně vydává sborník Sлавистика. V roce 1998 jím oslavil padesáté výročí existence společnosti (zal. 1948). Nám se dostalo té cti informovat o druhém a třetím svazku jubilejního sborníku.

První z obou svazků je rozdělen do pěti oddílů, druhý má ještě jeden oddíl navíc: první a každé zároveň nejobsáhlejší obsahuje referáty z 36., resp. 37. setkání slavistů Srbska (*XXXVI [XXXVII] Скуп слависта Србије – реферати*), druhý nese název *Славистички научноистраживачки пројекти*, informuje tedy o vědeckých a výzkumných projektech, třetí oddíl – *У свету славистичке литературе* – přináší zprávy o nových publikacích slavistického světa, čtvrtý přibližuje zájemcům slavisticky zaměřenou působnost nejrůznějších osob a spolků (*Из славистичког живота*) a konečně poslední oddíl – *In memoriam* – přibližuje život a dílo osobností, které se vydání sborníku již nedožily. Třetí svazek navíc obsahuje novou kapitolu *Српски језик у иностранству* (zařazenou jako třetí), která si klade za cíl informovat o srbském jazyce a jeho reflexi v zahraničí.

První oddíl 2. svazku sborníku je započat přehledem činnosti Slavistické společnosti Srbska a jejím umístěním do rámce srbské jazykovědy 2. pol. 20. století. Jedním z prvořadých úkolů Společnosti – jak tvrdí autor referátu B. Stanković – byla snaha o širší poznání jiných slovanských jazyků a v neposlední řadě o nezaostávání ve výzkumu ruského jazyka (politické okolnosti byly od konce 40. let pro rusistické bádání nepřívznivé, což byl důsledek rozchodu vůdce jugoslávských komunistů J. Broze-Tita se sovětským diktátorem J. V. Stalinem). Velmi důležité pro činnost Společnosti byly názory významného srbského jazykovědce a zakládajícího člena Společnosti Aleksandra Beliče. Následuje příspěvek M. Stojnićové *Српска славистика у другој половини XX века: центри и правци развоја*, který mapuje srbskou slavistiku od 10. století do

současnosti, přičemž důraz klade právě na období posledních padesáti let. Další referáty se již zabývají konkrétními problémy srbské a slovanské lingvistiky.

Druhý oddíl začíná statí M. Ivićové o časopise *Јужнословенски филолог*, který byl založen r. 1913 A. Belićem a Lj. Stojanovićem a jenž vychází dodnes. Do historie nás pak zavedou např. studie A. Mladenoviće *Археографска истраживања старих српских рукописних књига* a *О речнику славеносрпског књижевног језика*.

Ve třetím oddílu najdeme mj. pochvalnou recenzi všech dosud vyšlých částí *Slovníku české frazeologie a idiomatiky* z pera V. Koprivicové. B. Kosanović představuje slavistické veřejnosti sborník *Japanese and Korean Contributions to the IXth International Dostoevsky Symposium*, který vyšel na Hokkaidské univerzitě v japonském Sapporu. Slovenskou učebnicí ruštiny pro 1.-2. ročník středních škol, nazvanou *Встречи с Россией*, chválí K. Končarevićová. O nových slovnících z edice Matice srbské (*Руско-српски речник* a jednosvazkovou *Речник српскога књижевног језика*) nás na konci oddílu informuje M. Grujić.

Čtvrtý oddíl je z větší části věnován srbsko-ruským kulturním a vědeckým stykům (např. studie *Данашње стање у настави руског језика у нашим школама* P. Mitropana, *Руска емиграција у српској и другим словенским културама* M. Radićové-Dugonjićové nebo zpráva *Дани руске културе у Новом Саду* J. Ilićové). Poslední oddíl pojednává o Nikitovi Tolstém (1923–1996), Samuilu Bernštejnovi (1911–1997) a Milosavu Babovićovi (1921–1997).

První oddíl 3. svazku sborníku je zpoloviny věnován třem jubilejím významných spisovatelů slovanského světa: Aleksandru Sergejeviči Puškinovi (Rusko), Adamu Mickiewiczovi (Polsko) a Desance Maksimovićové (Srbsko). Z druhé poloviny obsahuje referáty k tématu *Руски језик и руска књижевност у науци и настави у српској средини*.

Z příspěvků druhého oddílu bych se rád zmínil alespoň o zprávě N. Rodiće *Црквенословенски речник српске редакције*, který nám přibližuje práci, jež odstartovala v roce 1969 a která je součástí širokého projektu slovníku církevněslovanského jazyka všech redakcí, jehož základy byly položeny už na IV. mezinárodním kongresu slavistů v Moskvě (1958).

Úvodní referát nového třetího oddílu *Српски језик у иностранству* se nazývá příznačně *Актуелни проблеми изучавања српског језика у иностранству*. B. Stančović se v něm zamýšlí nad situací srbstiny po zřejmě definitivním krachu politického konstruktů zvaného srbochorvatština (politické okolnosti, které nahrávaly sjednocení jazyka Chorvatů a Srbů v 19. století, se na konci 20. století změnily v pravý opak) a vyzývá kompetentní instituce, aby urychleně pracovaly na jasném obrazu moderního srbského jazyka.

Ze čtvrtého oddílu (zprávy a recenze) se můžeme mj. dočíst o dvou monografiích: B. Kosanović informuje o knížce *Borys Pasternak – Žycie i twórczość* Zygmunta Zbyrowského (Bydgoszcz 1996) a A. Kordová-Petrovićová nás seznamuje s dílem Velibora B. Saviće *Десанка Максимовић. Споменица о 100-годишњици рођења* (Valjevo 1998). Za pozornost jistě stojí i nepochybně velmi potřebný *Rečnik računarске tehnikе i informatike (englesko-rusko-srpski sa registrirama i prilozima)* autorů Živka

a Tatjany Tošicových, který vyšel v Bělehradě (1998) a o němž se rozepsala N. Lainovičová-Stojanovičová.

V předposledním oddílu věnovaném slavistickému životu je dán největší prostor studiím vztahujícím se k Mickiewiczovým dnům, které se konaly na konci října 1998. Z dalších příspěvků připomeňme *XII mežunarodni kongres slavista (Krakov, 1998)* B. Kosanoviče nebo *Септембарски сусрети славіста* D. Milenkoviče, který referuje o 28. mezinárodním vědeckém setkání slavistů (tzv. Vukových dnech).

In memoriam třetího svazku Slavistiky se tentokrát týká Mariana Jakubce (1910–1998), Dragutina Mirkoviče (1921–1998) a Aleksandra Vasiljeviče Muzalevského (1923–1998).

Pavel Krejčí